

University of Groningen

Case Note: ECLI:NL:RVS:2018:1750

Marseille, A.T.; Wever, M.

Published in:
 AB Rechtspraak Bestuursrecht

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version
 Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:
 2019

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):
 Marseille, A. T., & Wever, M. (2019). Case Note: ECLI:NL:RVS:2018:1750. AB 2019/47. Casenote over: Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State, 30/05/2018, 201704718/1/A2, ECLI:NL:RVS:2018:1750 AB *Rechtspraak Bestuursrecht*, 2019(6).

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Noot

Zie onze annotatie onder AB 2019/48.
A.T. Marseille en M. Wever

AB 2019/47**AFDELING BESTUURSRECHTSpraak VAN DE RAAD VAN STATE**

30 mei 2018, nr. 201704718/1/A2
(Mrs. P.B.M.J. van der Beek-Gillessen, J.A.W. Scholten-Hinloopen, J.J. van Eck)
m.nt. A.T. Marseille en M. Wever*

Art. 7:2, 7:3 Awb

ECLI:NL:RVS:2018:1750

Van horen kan worden afgezien als het bezwaarschrift kennelijk ongegrond is. Vereist is dat er geen twijfel mogelijk is over de ongegrondheid van het bezwaar. Dit dient te worden bepaald op grond van hetgeen in het bezwaarschrift is aangevoerd.

Het horen een essentieel onderdeel van de bezwaarschriftenprocedure. Van horen mag met toepassing van art. 7:3 aanhef en onder b Awb slechts worden afgezien, indien er op voorhand redelijkerwijs geen twijfel over mogelijk is dat de gemaakte bezwaren niet tot een andersluidend besluit kunnen leiden. De beslissing om die bepaling toe te passen dient te worden genomen op grond van hetgeen in het bezwaarschrift is aangevoerd.

Nu het beleid van de raad voorziet in de situatie dat verjaring niet wordt tegengeworpen indien deze is gestuit, en wederpartij in zijn bezwaarschrift gemotiveerd heeft gesteld dat die situatie zich in zijn geval voordoet, kan niet worden gezegd dat op voorhand geen twijfel mogelijk is over het antwoord op de vraag of het bezwaar kon leiden tot een andersluidend besluit. Conclusie is dan ook dat zich niet de situatie voordeed als bedoeld in art. 7:3 aanhef en onder b Awb, zodat de rechtbank terecht heeft geoordeeld dat de raad wederpartij ten onrechte niet heeft gehoord.

Uitspraak op het hoger beroep van het bestuur van de Raad voor Rechtsbijstand, appellant, tegen de uitspraak van de Rechtbank Noord-Nederland van 2 mei 2017, 16/4201 in het geding tussen:
Wederpartij,
en
De raad.

* M. Wever is promovendus aan de Rijksuniversiteit Groningen.

Procesverloop

Bij besluit van 23 maart 2016 heeft de raad het verzoek van wederpartij om een vergoeding voor verleende rechtsbijstand afgewezen.

Bij besluit van 6 september 2016 heeft de raad het door wederpartij daartegen gemaakte bezwaar ongegrond verklaard.

Bij uitspraak van 2 mei 2017 heeft de rechtbank het door wederpartij daartegen ingestelde beroep gegrond verklaard en het besluit van 6 september 2016 vernietigd. Deze uitspraak is aangehecht (niet opgenomen; *red.*).

Tegen deze uitspraak heeft de raad hoger beroep ingesteld.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 23 maart 2018, waar de raad, vertegenwoordigd door mr. C.W. Wijnstra, en wederpartij zijn verschenen.

Overwegingen*Inleiding*

1. Wederpartij heeft de raad verzocht om een vergoeding voor rechtsbijstand die hij heeft verleend op grond van een in 2009 door de raad verstrekte toevoeging. De raad heeft de aanvraag afgewezen omdat deze moest worden gedaan binnen vijf jaar na het jaar waarin de rechtsbijstand is beëindigd. Nu de rechtsbijstand in 2009 is beëindigd, had wederpartij de toevoeging binnen vijf jaar na 31 december 2009 en derhalve uiterlijk 31 december 2014 ter declaratie moeten indienen. Het verzoek van wederpartij is ingediend op 29 december 2015 en dus buiten de daarvoor geldende termijn, aldus de raad.

Aangevallen uitspraak

2. In beroep heeft de raad zich op het standpunt gesteld dat wederpartij geen procesbelang heeft. De zaak waarvoor wederpartij om een vergoeding heeft verzocht hangt samen met andere zaken waarvoor de raad wederpartij eveneens toevoegingen heeft verstrekt. Twee van die toevoegingen heeft wederpartij al eerder gedeclareerd. In het geval van samenhangende zaken wordt voor de derde toevoeging geen aanvullende vergoeding verstrekt. Ook als het beroep zou slagen, zou wederpartij dus geen aanvullende vergoeding krijgen, aldus de raad.

3. De rechtbank heeft de raad niet gevolgd in het standpunt dat wederpartij geen procesbelang heeft. Wederpartij heeft gesteld dat, zoals ook uit de administratie van de raad volgt, voor de samenhangende zaken in totaal vier toevoegingen zijn verstrekt. Voor vier toevoegingen in samenhangende zaken wordt, anders dan voor drie, een aanvullende vergoeding verstrekt.

De rechtbank heeft verder geoordeeld dat de raad wederpartij in bezwaar ten onrechte niet heeft gehoord. Nu onduidelijkheid bestaat over het aantal verstrekte toevoegingen, kan niet worden gezegd dat op voorhand redelijkerwijs geen twijfel mogelijk is over de gegrondheid van het bezwaar, zodat de raad ten onrechte heeft afgezien van het horen van wederpartij.

Hoger beroep

Procesbelang

4. De raad betoogt dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat wederpartij in beroep procesbelang had. Daartoe voert de raad aan dat wederpartij de vierde toevoeging niet ter declaratie heeft ingediend, zodat deze buiten beschouwing moet blijven.

4.1. Onder verwijzing naar haar uitspraak van 2 maart 2005, ECLI:NL:RVS:2005:AS8397, overweegt de Afdeling dat het belang bij een inhoudelijk oordeel omtrent de rechtmatigheid van een besluit kan zijn gelegen in de omstandigheid dat de aanvrager het inhoudelijke oordeel van de bestuursrechter kan betrekken bij eventuele toekomstige aanvragen.

4.2. Gelet op de uitspraak van 2 maart 2005 valt niet in te zien waarom de vierde toevoeging niet mag worden betrokken bij de vraag naar het procesbelang van wederpartij. Dat wederpartij daarvoor nog geen declaratie heeft ingediend, laat onverlet dat aannemelijk is dat hij dat op enig moment wel zal doen. De twee toevoegingen zijn verleend voor samenhangende zaken, zodat ervan moet worden uitgegaan dat wederpartij de rechtsbijstand in dezelfde periode heeft verleend. Wederpartij kan een inhoudelijk oordeel over het tegenwerpen van de verjaringstermijn betrekken bij de toekomstige aanvraag om een vergoeding voor de vierde toevoeging. Bovendien is ter zitting gebleken dat tussen partijen nog andere procedures lopen waarin de raad wederpartij verjaring heeft tegengeworpen. De rechtbank heeft de raad dan ook terecht niet gevolgd in het standpunt dat wederpartij geen procesbelang meer had.

Het betoog faalt.

Horen in bezwaar

5. De raad betoogt verder dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat de raad wederpartij had moeten horen in bezwaar. Daartoe voert de raad aan dat de constatering dat de declaratie is verjaard geschiedt op grond van de bij de aanvraag overgelegde stukken, zodat een mondelinge toelichting van wederpartij op het door hem gemaakte bezwaar niet had geleid tot een ander besluit, aldus de raad.

5.1. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (bijvoorbeeld in de uitspraak van 28 januari 2009, ECLI:NL:RVS:2009:BH1142), vormt het horen een essentieel onderdeel van de bezwaarschriftenprocedure. Van horen mag met toepassing van artikel 7:3, aanhef en onder b, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) slechts worden afgezien, indien er op voorhand redelijkerwijs geen twijfel over mogelijk is dat de gemaakte bezwaren niet tot een andersluidend besluit kunnen leiden. De beslissing om die bepaling toe te passen dient te worden genomen op grond van hetgeen in het bezwaarschrift is aangevoerd.

5.2. Artikel 28, eerste lid, van het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000 (hierna: Bvr) luidt:

“Na beëindiging van de verlening van de rechtsbijstand dient de rechtsbijstandverlener bij het bestuur een aanvraag in tot vaststelling van de vergoeding voor de verrichte werkzaamheden.”

De raad hanteert bij het vaststellen van de vergoedingen voor verleende rechtsbijstand beleid, neergelegd in de Werkinstructies Vaststellen. De werkinstructie behorende bij artikel 28 van het Bvr luidt, voor zover van belang:

“Declaraties waarbij de rechtsbijstand tenminste 5 jaar voor de ontvangstdatum van het verzoek om vergoeding is beëindigd, zijn verjaard. Je wijst het verzoek af met tekstcode 544 [...]. De periode van 5 jaar begint op 31 december van het jaar waarin de rechtsbijstand werd beëindigd en de vergoeding opeisbaar werd. Dus als de laatste werkzaamheden bijvoorbeeld zijn verricht op 1 juli 2005 en het verzoek is ontvangen op 31 december 2010 is er nog geen sprake van verjaring. De termijn begint op 31 december 2005 en verstrijkt dus pas op 1 januari 2011.

Als je vermoedt dat een aanvraag vergoeding verjaard is, maak je de aanvraag INF met tekstcode 500: ‘U heeft een aanvraag vergoeding ingediend. Omdat mogelijk sprake is van verjaring van de aanspraak op vergoeding, ontvangen wij graag stukken waaruit blijkt wanneer de rechtsbijstand in deze zaak is beëindigd. (Artikel 3 Bvr, Handboek Vergoedingen beleidsaspecten)’

Als uit het antwoord van de advocaat blijkt dat er geen sprake is van verjaring of dat de verjaring is gestuit, bijvoorbeeld door tussentijds contact met de Raad over de declaratie, kan de declaratie worden vastgesteld.”

5.3. Dit beleid is vergelijkbaar met het beleid, zoals dat aan de orde was in de uitspraak van de Afdeling van 5 juli 2006, ECLI:NL:RVS:2006:AY0383. In die uitspraak overwoog de Afdeling dat het be-

leid, gelet op het wettelijk systeem waarin vergoedingen op aanvraag van de rechtsbijstandverlener door het bureau rechtsbijstand (thans: de raad) worden vastgesteld, zo moet worden verstaan dat het aanvragen van de vaststelling van een vergoeding wordt gebonden aan een termijn van vijf jaren na beëindiging van de rechtsbijstand en dat bij overschrijding van die termijn geen vergoeding wordt toegekend. De Afdeling heeft dit beleid niet onredelijk geacht. De Afdeling ziet in de hier voorliggende zaak geen aanleiding voor een ander oordeel over het toegepaste beleid, nu dit beleid ertoe leidt dat een redelijk overzicht wordt behouden op de besteding van publieke middelen.

5.4. De raad wordt niet gevolgd in de stelling dat de vaststelling dat de declaratie is verjaard, geschiedt op grond van de bij de aanvraag overgelegde stukken. De verjaring van declaraties is geregeld in het beleid neergelegd in de werkinstructie bij artikel 28 van het Bvr. Dat beleid doet niet af aan de uit artikel 7:11, eerste lid, van de Awb volgende verplichting van de raad om het primaire besluit op grondslag van het bezwaarschrift te heroverwegen.

5.5. Wederpartij heeft in zijn bezwaarschrift vermeld dat medewerkers van de raad hem in het verleden uitdrukkelijk hebben medegedeeld dat verjaring van vorderingen niet zou worden tegengeworpen. Ook stelt hij jaarlijks lijsten van nog openstaande en te declareren toevoegingen te hebben gefaxt om de toevoegingen pro-forma te declareren. De raad heeft de lijsten elk jaar geaccepteerd en heeft het bestaan van de lijsten en het daarmee beoogde doel nooit bestreden. Wederpartij stelt in het bezwaarschrift dat hij er daarom op mocht vertrouwen dat de raad geen verjaring zou tegenwerpen. Verder zou de berekening van de verjaringstermijn onjuist zijn, aldus wederpartij.

5.6. Nu het beleid van de raad voorziet in de situatie dat verjaring niet wordt tegengeworpen indien deze is gestuit, en wederpartij in zijn bezwaarschrift gemotiveerd heeft gesteld dat die situatie zich in zijn geval voordoet, kan niet worden gezegd dat op voorhand geen twijfel mogelijk is over het antwoord op de vraag of het bezwaar kon leiden tot een andersluidend besluit. Conclusie is dan ook dat zich niet de situatie voordeed als bedoeld in artikel 7:3, aanhef en onder b, van de Awb, zodat de rechtbank terecht heeft geoordeeld dat de raad wederpartij ten onrechte niet heeft gehoord.

Het betoog faalt.

Proceskostenveroordeling

6. De raad betoogt tot slot dat de rechtbank ten onrechte aanleiding heeft gezien om de raad te veroordelen in de door wederpartij gemaakte

proceskosten. Wederpartij heeft zijn eigen belangen behartigd, zodat geen vergoeding van voor een derde verleende rechtsbijstand kan plaatsvinden, aldus de raad.

6.1. De rechtbank heeft de proceskostenvergoeding voor het indienen van het beroepschrift en het verschijnen ter zitting vastgesteld op € 99. Op grond van artikel 1, aanhef en onder a, van het Besluit proceskosten bestuursrecht komen deze kosten slechts voor vergoeding in aanmerking als door een derde beroepsmatig rechtsbijstand is verleend. De raad voert terecht aan dat wederpartij zijn eigen belangen heeft behartigd, zodat die situatie zich niet voordoet. De rechtbank is daaraan voorbij gegaan.

Het betoog slaagt.

Slotsom

7. Het hoger beroep is gegrond. De aangevallen uitspraak dient te worden vernietigd, voor zover de rechtbank de raad daarbij heeft veroordeeld in de proceskosten van wederpartij tot een bedrag van € 990.

8. De raad heeft ter zitting te kennen gegeven nog niet opnieuw op het door wederpartij tegen het besluit van 23 maart 2016 gemaakte bezwaar te hebben beslist. Met het oog op een efficiënte afdoening van het geschil ziet de Afdeling aanleiding om met toepassing van artikel 8:113, tweede lid, van de Awb te bepalen dat tegen het nieuw te nemen besluit slechts bij haar beroep kan worden ingesteld.

9. Wederpartij heeft in hoger beroep verzocht om vergoeding van de proceskosten. Nu wederpartij ook in deze procedure zijn eigen belangen heeft behartigd, kan gelet op hetgeen onder 6.1 is overwogen, geen vergoeding worden toegekend voor de door hem gestelde kosten van door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand. De door hem gestelde verletkosten voor het bijwonen van de zitting komen evenmin voor vergoeding in aanmerking, nu zijn aanwezigheid voortvloeit uit zijn werkzaamheden als advocaat en hij in dat verband geen bijzondere kosten heeft gemaakt (vergelijk de uitspraak van 17 april 2013, ECLI:NL:RVS:2013:BZ7771). Van voor vergoeding in aanmerking komende proceskosten is dan ook niet gebleken.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

- I. verklaart het hoger beroep gegrond;
- II. vernietigt de uitspraak van de Rechtbank Noord-Nederland van 2 mei 2017, 6/4201, voor zover de rechtbank de raad daarbij heeft veroordeeld in de proceskosten van wederpartij tot een

bedrag van € 990 (zegge: negenhonderdnegentig euro);

III. bepaalt dat tegen het door het bestuur van de raad voor rechtsbijstand te nemen besluit op het bezwaar van wederpartij slechts bij de Afdeling beroep kan worden ingesteld.

Noot

Zie onze annotatie onder AB 2019/48.
A.T. Marseille en M. Wever

AB 2019/48

COLLEGE VAN BEROEP VOOR HET BEDRIJFSLEVEN

15 mei 2018, nr. 17/51

(Mrs. R.R. Winter, H.O. Kerkmeester, T.P.J.N. van Rijn)

mn.nt. A.T. Marseille en M. Wever*

Art. 6:22, 7:5 Awb

NJB 2018/1258

ECLI:NL:CBB:2018:279

De meerderheid van de bij het horen van de bezwaarmaker betrokken ambtenaren mag niet bij de voorbereiding van het bestreden besluit betrokken zijn geweest.

Uit het verslag van de hoorzitting naar aanleiding van het bezwaar van appellante blijkt dat bij het horen twee ambtenaren aanwezig waren, namelijk de heer naam 4 en de heer naam 5 als voorzitter. Verweerder heeft ter zitting nader toegelicht dat de heer naam 4 het primaire besluit heeft opgesteld. Het College stelt vast dat de heer naam 4 daarmee bij de voorbereiding van het primaire besluit betrokken is geweest. Het horen heeft daarmee plaatsgevonden door twee personen waarvan één van hen betrokken is geweest bij de totstandkoming van primaire besluit. Derhalve is niet de meerderheid van de bij het horen aanwezige ambtenaren niet bij de voorbereiding van de in bezwaar bestreden besluit betrokken geweest.

Het bestreden besluit is in strijd met art. 7:5 lid 1 aanhef en onder b Awb tot stand gekomen. Uit de gedingstukken blijkt dat het horen op correcte wijze heeft plaatsgevonden en dat van het horen een verslag is gemaakt. Daarnaast is het bestreden besluit niet in mandaat door die ambtenaar genomen, maar door een ambtenaar die bij het horen niet betrokken is geweest. Het College ziet geen aanleiding om aan te nemen dat zonder het gebrek een besluit

met een andere inhoud zou zijn genomen en ziet daarom aanleiding om het gebrek aan het bestreden besluit met toepassing van art. 6:22 Awb te passeren aangezien aannemelijk is dat appellante daardoor niet is benadeeld. Voor een proceskostenveroordeling wordt geen aanleiding gezien.

Uitspraak van de meervoudige kamer van 15 mei 2018 in de zaak tussen:

Naam 1 B.V., appellante (gem.: dr. ir. W.F.J. Fontijn),
en

De Minister van Economische Zaken en Klimaat, verweerder (gem.: mr. W.L.C. Rijk).

Procesverloop

Bij besluit van 7 juli 2016 (het primaire besluit) heeft verweerder de aanvraag van appellante voor een vroegefasefinanciering op grond van titel 3.16 van de Regeling nationale EZ-subsidies (de Regeling) afgewezen.

Bij besluit van 6 december 2016 (het bestreden besluit) heeft verweerder het bezwaar van appellante gegrond verklaard, maar de afwijzing van subsidieverlening op andere gronden gehandhaafd.

Appellante heeft tegen het bestreden besluit beroep ingesteld.

Verweerder heeft een verweerschrift ingediend. Partijen hebben nadien nog nadere stukken ingediend.

Het onderzoek ter zitting heeft plaatsgevonden op 8 februari 2018.

Partijen zijn vertegenwoordigd door hun gemachtigden. Tevens waren aanwezig namens appellante naam 2 en namens verweerder naam 3.

Overwegingen

1.1 Op 12 mei 2016 heeft appellante bij verweerder een subsidie aangevraagd voor het project “Tag Trainer Thuis” in de vorm van een lening in het kader van de vroegefasefinanciering. Met dit project wil appellante – kort gezegd – bevorderen dat patiënten intensiever trainen door hen een deel van de therapie zelfstandig thuis te laten doen. Appellante ontwikkelt daartoe een zogeheten “Tiktegel” waarmee therapeuten eenvoudig oefeningen voor de training thuis kunnen maken. Die “Tiktegel” is door een andere partij, Serious Toys, initieel ontwikkeld voor een andere doelgroep en voor gebruik binnen scholen. Appellante wil dit product geschikt maken voor zelfstandig thuisgebruik door patiënten.

1.2 Bij het primaire besluit heeft verweerder op grond van artikel 4:6 van de Algemene Wet bestuursrecht (Awb) de aanvraag van appellante

* M. Wever is promovendus aan de Rijksuniversiteit Groningen.